

ABROSZKA, BÁRÁNYKA, BOTOCSKA

'Csés jó reggelt! 'Csés jó napot!
Vegyétek le a kalapot!
Köszönjétek, én köszöntem –
Van nekem egy ócska könyvem.
Hogy hol vettem, kis pajtásom?
Fenn találtam a padláson.
Azt mondta egy tudós egér:
Száz forintot bátran megér.
Ő tudja, mert már forgatta,
Fiainak olvasgatta.
Reggelig is elhallgatták
A mesét az eszemadták.
Hókusz-pókusz, ákom-bákom,
Hallgassátok, ím kitárom:

Zöld erdőben, rengetegben,
Hol gyík szalad, lepke lebben
S piroslik a kecskerágó,
Vágta a fát egy favágó.
Hullott róla a verejték,
Búgtak, búgtak fenn a gerlék.

Hát előtte terem egyszer
Egy galambősz öreg ember.
No, mit akar? Mindjárt, mindjárt!
Megmondom hát: alamizsnát.
A favágó megsajnálta,
Belenyúlt a tarisznyába.
Mit otthonról hozott reggel,
Megosztotta az öreggel.
Mit adhat a kérges tenyér?
Az egész egy darab kenyér.
Fák alatt a puha fűben
Elköltötték jóízűen.

Az ősz ember megköszönte
S a lelkére ezt kötötte:
„Látom, fiam, vékony a koszt,
Fogadd el tőlem ezt az abroszt.
Ha valaha megéheznél:
Jobb barátod nem lesz ennél,

Mondjad neki, szépen mondd ám:
Teríts asztalt, kis abroszkám!
S egyszeribe asztalt terít,
Ételt, italt előkerít.
Én a jókat jutalmazom,
Jótégedért neked adom.”

El is tűnt az öreg tüstént –
Favágóval oszt’ mi történt?
Fütyörészett, mint a madár,
Tulipiros lett a határ.
Sziklatetőn rózsát látott,
Szár az ágon is virágot.
Azt se tudta, mit csináljon,
Legboldogabb a világon.
Hogy örül majd kis leánya,
Szókefűrtös angyalkája!
Hogy örül majd felesége!
Régen nincsen elesége.
Már ezután nem éheznek,
Adnak is a szegényeknek.

Alkonyodik, szól a harang,
Féskére száll a vadgalamb.
Favágó is haza indul,
Megy, mendegél hegyen is túl.
De sötét lett nemsokára,
Fátyol borult a pusztára.

Egyre sűrűbb lett a fátyol,
Faluja még nagyon távol.
Az út mellett volt egy csárda,
Oda tért be éjszakára.
Rég ismeri a korcsmárost,
Kibeszéli magát már most.
Előhozott mindenfélét,
Elmondotta szerencsését.
S hogy elhiggye: ott azonnal
Próbát is tett az abrosszal:
„Teríts asztalt, kis abroszkám!
De magadért kitegy osztán!”
És az abrosz terít, terít,
Ételt, italt előkerít.

Itt is tálal, ott is tálal,
Földíszíti bokrétával.
Termett ottan annyiféle:
Talán már több el se férne!
Tyúkhúsleves, fenyvesmadár,
Vajba sülvé cserebogár,
Csigá-bigá, libá, kappán,
Kecskebéka, egész katlan.
Őzpecsenye, borjúszelet,
Réce-ruca... ki mit szeret.
Mennyi mártás, meg saláta!
Okos volt, ki kitalálta.
Mákos kalács, túrós rétes,
Csörögefánk, diós béles,
Fogas a szép Balatonból,
Pisztráng hegyi patakokból,
Hosszú tálban friss kecsge,
Hát aztán a sok csemege!
Alma, narancs, körte, citrom,
Leírni is alig bírom.
Sárgadinnye, görögdinnye,
Vásik rá az ember ínye.
Aszú szőlő datolyával,
Legalább száz skatulyával.
Tokaji bor, magyarádi,
Suliguli meg parádi,
Kis csészékben édes kávé,
Csokoládé, limonádé.

Ettek-ittak, mulatoztak,
Kedve jött a korcsmárosnak.
A muzsikás húzta szépen,
A hegedű sírt kezében.
Sírva vigadt a cimbalom –
Soha ilyen lakodalom!
Vége lett a lakomának,
Tovább együtt nem komáztak.
Cigányok se hegedültek,
Egymásután lefeküdtek.
Már a kakas hármat kiált...
Jó éjszakát! Jó éjszakát!

Nem aludt el bezzeg mégse
A korcsmáros felesége.

Az abroszt irigyelvén
Egy gondolat fut át lelkén.
Fogta a tút, cérnát, ollót,
S varrt egy abroszt, ép hasonlót:
A másikkal fölcserélte –
No de se baj, kikap érte!

Kisütött a nap sugára
A korcsmáros ablakára,
Oda csendül a harangszó,
Haza siet a favágó.
Lelke száll, mint a pacsirta,
Hogy mi történt, nem gyanítja.

Elbeszéli otthon rendre:
Mily boldogság, mily szerencse!
Dicsekedik az asszonynak,
Mondja mindjárt az abrosznak:
„Teríts asztalt, kis abroszkám!
De magadért kitegy osztán!”
És az abrosz meg se mozdult,
A favágó rá is mordult:
„Adta bohó vászonkája!
Ilyen-olyan abroszkája!
Szót fogadj hát, hogyha mondom
A többi majd az én gondom!”
De az abrosz meg se moccant,
A favágó lánggra lobbant:
„Harmadszor is parancsolom:
Legyen rögtön lakodalom!”
Harmadszor is mit tapasztalt?
Nem terít az abrosz asztalt.

Egész nap és egész éjjel
Járt, bolyongott szerteszéjjel.
Nem találta sehol helyét,
Az abroszon törte fejét.
Beszaladt a kamarába,
Megpróbálta hamarjába.
Még a színbe is befordult,
De az abrosz meg se mozdult.
Az udvaron, kinn a csűrben
Szidta egyre keserűbben.

Majd kérőre fogta végül,
Hátha talán így megbékül.
De hiába kérte mindég,
Még az a jó, hogy nincs vendég!

Piros hajnalhasadáskor
Megpróbálta még egypárszor...
És fáradtan, eltörődve
Újra kiment az erdőre.

Zöld erdőben, rengetegben,
Hol gyík szalad, lepke lebben
S piroslik a kecskerágó,
Vágta a fát a favágó.
Hullott róla a verejték,
Búgtak, búgtak fenn a gerlék.

Hát megint ott terem egyszer
A galambősz öreg ember,
És újólág könyörgve kért
Tőle egy-két falat kenyért.
Egy-két falat volt az egész,
Megosztani bizony nehéz.
A favágó mégse bánta,
Belenyúlt a tarisznyába.
S megosztá, mit Isten adott,
Azt az egy-két kis falatot.
Megfelezte az öreggel
Szíves vendégszeretettel.
Az ősz ember megköszönte
S a lelkére azt kötötte:
„Látom, fiam, jó szíved van,
Én se leszek háládatlan.
Jótévedért jót várj tőlem,
Emlékezz meg majd felőlem.
Nesze, itt van a jutalom,
Ezt a bárányt neked adom.
Ha üres az erszényed,
Csak ennyit kell majd beszélned:
„Rázd meg magad, jól megrázd ám,
Bari, bari, kis báránykám!”
S kis barikád úgy megjátszik,
Hogy a szemed is káprázik.

Hull az arany a hátáról,
Mint a levél hull a fáról.”

El is tűnt az öreg tüstént –
Favágóval oszt’ mi történt?
Kiderül az ég felette,
Minden baját elfeledte.
Sárga rigók, kis pinyókék
Örömdallal köszöntötték.
Fürge mókus mulattatta,
Ugrándozott galyról galyra,
Szivárványszín bogaracskák
Szárnyaikat ragyogtatták.
A darazsak, a vadméhek
Dongva dongtak, döngicséltek.
Fűszálak is úgy bókoltak,
Harmatosan hajladoztak.
Jobbra-balra a lombos fák
A fülébe ezt suttozták:
Szegény voltál, gazdag lettél,
Gazdagabb a hercegeknél,
Hogy örül majd kis leányod,
Szőkefürtös gyöngyvirágod!
Hogy örül a feleség is!
Megsegít az Isten mégis.
Csak egyet szólsz: terem a kincs...
Ide tekints, oda tekints!
Sok a szegény, sok az árva,
Esdve néz kis barikádra.

Kigyúladt az esti csillag,
A favágó hazaballag.
Siet hegyen-völgyön által
Az aranyos barikával.
Kék pántlika volt a nyakán,
Ezüst csengő a pántlikán,
Gilingelő, csilingelő,
Szívet-lelket elrengető.

Hát megint csak ott a csárda,
Oda tért be éjszakára.
Beszélgettek, tréfálkoztak
Kedvére a korcsmárosnak.

A favágó nyílt őszintén
Elmondotta ma is szintén,
Hogy oldalát ki ne fúrja:
Mily szerencse érte újra.
S hogy meggyőzze a korcsmárost,
Próbát is tett vele már most:
„Rázd meg magad, jól megrázd ám,
Bari, bari, kis báránycám!”
Bari magát meg is rázza,
Az aranyat csak úgy hányja.
Itt is csendül, ott is pendül,
Erre gördül, arra perdül.
Hull az arany a hátáról,
Mint a levél hull a fáról,
Aranyzáró a korcsmában,
Ámulnak is mindahányan.
A szobának padozatja
Arannyal van már kirakva.
Minden zeg-zug, minden sarok
Az aranytól csillog-ragyog.
Bari ugrik az asztalra,
Az aranyat hullatgatja.
Teleszórja körös-körül,
Korcsmárosné bezzeg örül.
Bari ugrik a lócára,
Onnan pedig a padkára.
A padkáról a párkányra,
Az aranyat hajigálja.
Bari ugrik jókedvébe
A kemence tetejére.
Bari ugrik a díványra,
Az ágyat is megkívánja.
Bari ugrik a karszékre,
Onnan pedig a szekrényre,
Tulipántos kis ládára,
Jókedvének nincs határa,
Arannyal mind teleszórja –
Ugyan meddig hull még róla?

A favágó közbevágott:
„Hozzatok, no, egy pár zsákot!
Szedjétek föl! A tiétek!
A szegényt majd segítsétek!”

Nosza rajta, foly a munka,
A korcsmáros meg nem unta.
Felesége ott mellette
Dalolgatva szedegette.
Összeszedték nagy vígsággal –
Mennyi lett? Ép három zsákkal.

Lefeküdtek, elaludtak –
A korcsmáros nem aludt csak.
Kis barikát irigyelvén
Egy gondolat fut át lelkén.
Hasonlóval fölcserélte –
No de sebaj, kikap érte!

Szól a harang virradóra,
Ébrednek a harangszóra.
A favágó hazaindul,
Megy, mendegél tornyon is túl.
Elbeszéli otthon mindjárt:
Ősz emberrel hogy jár, mint járt.
Dicsekedik kis lányának,
Mondja is a barikának:
„Rázd meg magad, jól megrázd ám,
Bari, bari, kis báránycám!”
De a bárány rá se hallgat,
Szereti a nyugodalmat,
Földre fekszik, meg se mozdul,
A favágó rá is mordul:
„Adta bohó pojacája!
Ilyen-olyan barikája!
Szót fogadj hát, hogyha mondom,
A többi majd az én gondom!”
De a bárány nem fogad szót,
Mérgecsíti a favágót:
„Parancsolom harmadszor is:
Rázd meg magad háromszor is!”
De akárhogy magyarázza,
Bari magát meg nem rázza.
A favágó lángra lobban,
Szidja szegényt egyre jobban.
S nem találta sehol helyét,
A barikán törte fejét.
Kivitte a legelőre,
Selyemfüves dombtetőre,

Gyöngypatakból itatgatta,
Hátha jobban szót fogadna!
Szép szelíden beszél neki,
Tán magához édesgeti!
Simogatta, cirógatta,
Csókolgatta, úgy nógatta.
Mindent megtett próbaképpen,
Cukor is volt a kezében.
De hiába minden próba,
Mert az arany nem hull róla.
Piros hajnalhasadáskor
Megpróbálta még egypárszor.
S eltörődve, eltűnődve
Újra kiment az erdőre.

Zöld erdőben, rengetegben,
Hol gyík szalad, lepke lebben
S piroslik a kecskerágó,
Vágta a fát a favágó.
Hullott róla verejték,
Búgtak, búgtak fenn a gerlék.

Hát megint ott terem egyszer
A galambósz öreg ember.
Alamizsnát kér újonnan,
Nem kapott még ma sehonnan.
A favágó megsajnálta,
Belenyúlt a tarisznyába,
Megfelezte a kenyérét
Jó lélekkal, szíve szerént.
S elbeszéli, mit tapasztalt:
Nem terít az abrosz asztalt.
Szomorúan magyarázza:
Bari magát meg nem rázza.

Az ősz ember csak mosolygott,
Értette az egész dolgot.
Tudta, honnan fú itt a szél
S favágóhoz imígy beszél:
„Látom, fiam, kijátszottak –
De jaj lesz a korcsmárosnak!
Barikádat felcserélte,
Abroszkádat felesége.

Ne légy azért bús, mogorva,
Itt van ez a kis botocska,
Az én kedves furcsa botom,
Jótétedért neked adom.
Visszaszerzi abroszkádat,
Aranyszóró barikádat.
Mondjad neki, szépen mondd ám:
Üssed, üssed, kis botocskám!
S elver egész regimentet,
De sok bajból kimentett!
Áldjon az ég! Isten veled!
Az ősz ember soh'se feled."

El is tűnt az öreg tüstént –
Favágóval oszt' mi történt?
Jókedvű lett egyszeribe,
Tudja most már, hol a bibe.
Örömeben táncot járna,
Ha volna egy muzsikása.
Tíz pár tücsök nagy hirtelen
A bokorból előterem,
Sorba ülnek, körbe ülnek,
Gyönyörűen hegedülnek,
Izeg-mozog a sok szúnyog,
Mind szekundál, dinnyeg-dunnyog.
A dongó a brúgót húzza,
Béka meg a flótát fújja.
A favágó jókedvében
Táncra perdül nagy kevélyen.
És lakói az erdőnek
Zeneszóra odajőnek.
A favágót mind szerették,
Kívántak is sok szerencsét.
Tapsifüles bezzeg járja,
Egy agár a deli párja.
Vadgalambnak meg a vércse,
Vigyáz rá, hogy meg ne sértse.
Tyűh! bokázik ám a róka,
Fején vörös a paróka,
Úgy megforgat egy nagy libát,
Hogy nem találsz benne hibát.
A farkas is járja juhval,
Cserebogár a varjúval.

Búbos banka bukfencet vet
Kurjongató daru mellett.
Illeg-billeg, kevélykedő,
A barázdabillegető.
Kakuk kiált: kakuk! kakuk!
Mind rámondják: kuk! Habakuk!
Csupnak olyan mulatságot:
Világ olyat még nem látott.
Jobbra-balra botorkálnak,
Örülnek a botocskának.
Tudja róla valamennyi:
Barit, abroszt visszaszerzi.

Esteledik, alkonyodik,
Állat, madár takarodik.
Favágó is haza ballag,
Mosolyog az esti csillag.

Hát megint csak ott a csárda,
Korcsmáros már ott kinn várja.
Felesége is kinn termett,
Tudják jól az illedelmet.
Bevezetik nyájas szóval,
A favágó csak megszólal:
„Ide hamar abroszkámat,
Aranyszóró barikámat!
Míg aludtam, elvettétek,
A szegényt csak neveltétek!”
A korcsmáros lánggra lobban,
Felesége, az még jobban,
És haragjuk egyre gerjed –
Adta, nekik áll még feljebb,
Hogy mily szégyen, mily gyalázat
Gyanúsítani ezt a házat!
Kotródják el, menjen ki hát!
A favágó nagyot kiált:
„Üssed, üssed, kis botocskám!
Itt van az én kis abroszkám!
Üssed, üssed, úgy sajnálom –
Itt van az én kis bárányom!”
Szót fogad a kis botocska,
Neki lendül nagy suhogva.
Suhog, mint a cséphadaró,
Hadd csinálja, arravaló!

Korcsmárosné sivalkodik,
Segítségért kiáltozik,
Ugrik erre, ugrik arra
S kamrába fut megriadva.
Kis botocska fürge, vidám,
Nyomába' jár, mint a villám,
Amúgy Istenigazába –
Korcsmárosné kiabálja:
„Jaj a hátam, jaj a karom!
Az abroszkát visszaadom!”
No, gazd'uram, uccu, rajta!
Korcsmárost is megugratja.
Erre szalad, arra szalad,
Hull az ütle, csak úgy szakad.
Ágy alá bú ijedtében,
Kis botocska hevenyében
Fut utána... csihi-puhi...
Sír a gyáva, szuszi-muszi:
"Jaj, kegyelem! Jaj, irgalom!
A barikát visszaadom!"

A favágó hazaindul,
Megy, mendegél tornyon is túl,
Mosolyog rá a sok csillag,
Fütyörészve vígan ballag.
Boldog a kis abroszkával,
Aranyszóró barikával.
Hogy örül majd kis leánya,
Szőkefürtös gyöngyvirága!
Hogy örül majd felesége!
Hanem azért nincs még vége.

A favágó bezzeg másnap
Levelet írt a királynak:
"Koronás úr, én királyom!
Soká éljen! azt kívánom.
Nevem napja ma van, Felség!
Eljönni ne terheltessek.
Tisztelettel látom délre,
Egy kis fáin, jó ebédre."
S hogy meglegyen a formája:
Nagy pecsétet ütött rája,
Elküldötte a levelet,
Meg is jött rá a felelet:

"Te favágó, az ér mentén!
Épp ma lett kész az új mentém.
Meghívásod elfogadom,
Jaj neked, ha jól nem lakom!"

És a király gondolkozva
Karszékbe ül egy sarokba,
Töprekedik, tépelődik,
A favágón eltűnődik.
Mit akarhat vele vajon?
Hogy valamit tán bevalljon?
Fölkél... s egyre mérgesebben
Sétálgat a trónteremben.
A fejét is csóváltgatja,
Min jár megint gondolatja?
Nem egyében: az ebéden,
Lészen- e hát vagy nem leszen?
Ismeri azt a favágót:
Ágról szakadt, mindig a' vót.
Az is marad holtaiglan,
Betevője is alig van.
Mit tud adni egy királynak?
A nyakára mit is járnak?
Ily koldusnak minek vendég!
Hej pedig ma úgy ehetnék!
Kifogna ma tíz fogáson,
A legnagyobb áldomáson.
Bánja is, hogy megígérte –
De ha baj lesz, lakol érte!
És tizenegy óra felé
Kengyelfutót hivat elé.
Parancsolja: futva fusson,
Hogy azonnal haza jusson.
Nézze meg, mit sütnék-főznek?
Favágóék készülődnek?
Kengyelfutó kerül-fordul,
Illan árkon és bokron túl.
Vissza is tér nemsokára
A királyi palotába.
És jelenti nagy alássan:
Tűz sincsen ott a konyhában,
Híre sincs ott az ebédnek,
Kinn a padon üldögélnek.

Haragos a király roppant,
A padlóra nagyot koppant:
"No, favágó, jaj most néked,
Ha ilyen az emberséged!"
Kocsijába be is fogat
Tizenkét hófehér lovat.
Úgy megy egész udvarával,
Homlokán a koronával.
A hopmester ül mellette –
Mi lesz ebből, szedte-vette!
Mint a madár, sebesen mén
A tizenkét hófehér mén.
Csillog-villog zabolája,
Drágaköves a boglárja,
A patkója csillagot hány,
Prüsszög, táncol mind, valahány.
És mentén a füzes érnek
Harangszóra odaérnek.
Favágó már odaki van
A leveles kis kapuban.

"Hozta az ég Felségét!
– Így köszönti vendégét –
Adjon Isten három *a*-t:
Ártányt, almát, áfonyát.
Adjon Isten három *b*-ét:
Bíbictójást, bort, birgét.
Azután meg három *c*-ét:
Citromot, cukrot, ciberét.
Azt se bánom, három *cs*-ét:
Csirkét, csigát, csörögét.
Tetejibe három *d*-ét:
Diót, dinnyét, derelyét.
É-t pedig csak kettecskét:
Egri egrest, eprecskét.
No de három *f*-eckét:
Foglyot, fácánt, fürjecs két.
Nem hagyom a három *g*-ét:
Gombát, gulyást, gesztenyét.
Adjon Isten három *h*-át:
Halat, hurkát, haluskát.
Közbe-közbe egy kis *j*-ét:
Juhot, juhot, jércikét.

Adjon Isten három *k*-át:
Kakast, kávé, kocsonyát.
Három *l*-et akarok:
Lángost, lepényt, lazacot.
Adjon Isten három *m*-et is:
Malacot, mákot, mézet is.
No meg *n*-et, *ny*-et hát:
Narancsot, nyulat, naspolyát.
Adjon isten három *ó*-t:
Osztrigát, ostyát, mádi ót.
Ide csak a három *p*-ét:
Pontyot, puncsot, pecsenyét.
Még a három *r*-et is:
Rákot, rétest, retket is.
Három *s*-et, három *t*-ét:
Sódart, süllőt, spárgalét,
Tokot, tortát, tütükét.
Még csak három *sz*-et hát:
Szedret, szőlőt, számócát.
Adjon Isten három *v*-ét:
Vajat, velőt, vadrécét.
Ráadásul *z*-ét *zs*-ét:
Zellert, zúzá, zsendicét.
Szívem-lelkem fölkiált:
Hozta Isten a királyt,
Kit a szám itt magasztal –
Terítve már az asztal.
Azért zokon ne essék:
Kész az ebéd, csak tessék!"

Király belép a szobába,
Majd lehull a koronája!
Jobbra ámul, balra bámul:
Étel-ital a javából,
Mosolyog rá ezerféle,
Hopmester is bámul véle,
Környezete mind csodálja,
Nyitva marad soknak szája.
Ennyi mindent soh'se láttak
Házánál a nagy királynak.

A favágó kis leánya,
Szókefűrtös gyöngyvirága,

Asztal mellől ím felállott,
Elmondott egy imádságot.
Kis kacsóit összetéve,
Szép szelíden égre nézve
Úgy rebegte, mint az angyal,
Gyermeki szent áhítattal.

Ettek-ittak, lakomáztak,
Jó kedve lett a királynak.
Koccingatott nyájas szóval,
Iddogált a favágóval.
Végre fel is köszöntötte,
Volt éljenzés körülötte.
De a király így szólt egyszer:
"Hallod-e te, szegény ember!
Szegény voltál, ágról szakadt,
Jó, ha jutott egy-két falat.
Tűzhelyeden tűz se égett,
Hogy tudsz adni ily ebédet?"

A favágó elbeszélte,
Hogy jobban foly már az élte.
Van neki egy abroszkája,
Egy ősz ember adománya.
Ennek ő csak ennyit mond ám:
Teríts asztalt, kis abroszkám!
S egyszeribe terít, terít,
Ételt-italt előkerít.
Ott terem mind egy rakáson,
Ami csak jó a világon.
Szól a király: "Lássuk! Hol van?
Mesebeszéd! Van is olyan!"

Mind kimentek az udvarra
S a favágó bemutatatta.
Itt is tála, ott is tálal,
Földíszíti bokkrétával.
Száz asztalt is tele terít,
Bánatot űz, kedvet derít.

Fölvirradt az abroszkának,
Nagyon tetszett a királynak.
Dicsérte a hopmester is,
Megvizsgálta ezerszer is.

Az udvari személyzet
Csodálkozva összenézett.

Favágónak kedve szottyant.
Mutat ő még egyet olyant,
Aminőt még soh'se láttak –
S odaszól a barikának:
"Rázd meg magad, jól megrázd ám,
Bari, bari, kis báránykám!"

Bari magát meg is rázza,
Az aranyat csak úgy hányja.
Itt is csendül, ott is pendül,
Erre gördül, arra perdül,
Hull az arany a hátáról,
Mint a levél hull a fáról.
Kapkodja az udvari nép,
Csupa arany, ahova lép.
Egyre csak hull, pedig máris
Tele minden bugyelláris,
Tele nagy zseb, tele kis zseb,
Bari kedve mégse kisebb.
Rázza magát jó kedvében
Király előtt nagykevélyen.
Jobbra ugrik, balra fordul:
Arany omlik, arany csordul.
Minden egyes mozdulása:
Aranyeső nagy hullása.
Országot ér, egész vagyon,
Annyi van már az udvaron.
Káprázik a király szeme:
Ébren van-e? Álmodik-e?
Azt se tudja: hányadán van!
Mennyi kincs egy garmadában!
Az irigység gyötri lelkét,
No szép dolog, teringettét!
Belesápad az orcája,
Inog-binog koronája.

"Haza!" – szól a parancsolat.
A hopmester rögtön fogat.
S mint a madár, sebesen mén,
A tizenkét hófehér mén.

Csillog-villog zabolája,
Drágaköves a boglárja.
A patkója csillagot hány,
Prüsszög, táncol mind, valahány.
De a király, mindhiába,
Örömét ma nem találja
A száguldó paripákban
S rengő-ringó kocsijában.

Otthon se jön meg a kedve,
Búsmogorva fekvé, kelvé.
Nincsen éte, nincsen álma,
Maga előtt egyre látja
A favágó abroszkáját
S aranyászó barikáját.
Jár-ke, futkos kiabálva
Egy szobából más szobába:
"Minek ez a nagy hatalom!
Ez az egész birodalom!
Hogyha van egy, aki nevet,
Elrabolja a hírnevet.
Királyi trónt minek kaptam,
Túltesz a favágó rajtam!
Koronámat mért viselem!
Nem cserélne, tudom, velem!"

Becsengeti a hopmestert,
Kilenc inast előrendelt:
"No mit álltok, tunya tulkok!
Egy, kettő, mars! Jobb, ha futtok!
Szaladjatok, nincsen kedvem,
Favágónál elvesztettem.
Hozzátok el abroszkáját,
Aranyászó barikáját!
Ha nem adja: vegyétek el!
Játszotok a fejetekkel!"

Kilenc inas ott is terem,
El is mondják nagyhirtelen,
Mit keresnek, mibe járnak
Parancsára a királynak.

A favágó csak mosolygott
Megértvén az egész dolgot:

"Tiszteltetem ő Felségét,
Hányja-vesse meg a végét!
Bárány, abrosz, úgy gondolom,
Az én igaz tulajdonom."

Az inasok neki látnak
Abroszkának, barikának.
Favágó csak ennyit mond ám:
"Üssed, üssed, kis botocskám!"
S kilenc inast úgy leverte,
Hogy a földet megheverte.

Dühével a király küzdött,
Másnap nagyobb erőt küldött.
Vállas, markos leventéket,
Jól tudjuk már, hogy mi végett.
Szétszóródtak, mint a polyva,
Mind leverte a botocska.

Király nem bír már magával,
Rettenetes haragjával.
Kardja villan a kezébe,
Koronát nyom a fejébe,
Megfúvatja a trombitát –
S vezeti az ármádiát.
Pereg a dob, zászló lobog,
Alattuk a föld is dobog.
Úgy rohannak, mint a szélvész,
Ki ellenáll, pusztul, elvész!

Pereg a dob, leng a zászló,
Nem ijedt meg a favágó.
Hamarosan ennyit mond ám:
"Üssed, üssed, kis botocskám!"
Szótfogad a kis botocska,
Neki lendül nagysuhogva.
Suhog, mint a cséphadaró,
Hadd csinálja, arravaló!
Mint a villám, úgy cikázik,
Akit megüt, soh'se fázik.
Erre szalad, arra szalad,
Omlanak a csapás alatt.
Egyszerre tíz sort is lever,
Generális már mind hever.

Kis botocska vágja tovább,
Fogyva fogynak a katonák.
Egy regiment meg se kottyan,
Ötven is a földre pottyan.
Hát egyszer csak, uramfia!
Oda van az ármádia!
Fut a király egy keveset,
Aztán ő is csak elesett.
Lehullott a koronája –
Ki teszi majd homlokára?

Híre ment az ütközetnek,
Országszerte örvendeztek.
És királlyá, ahogy mondják,
A favágót választották.
Jó király is lett belőle,
Mint a mese szól felőle.
Utazgatott az országban,
Hideg télben, meleg nyárban.
Vitte, vitte abroszkáját,
Aranyszóró barikáját.
Azt kutatta, nézte mindég,
Hol a nyomor, hol az ínség?
Segített is rögtön rajta,
Mondókáját mondogatta:
"Teríts asztalt, kis abroszkám!
De magadért kitegy osztán!
Rázd meg magad, jól megrázd ám,
Bari, bari, kis báránykám!"
Hanem ahol rosszat látott,
Haragosan felkiáltott:
"Üssed, üssed, kis botocskám!"
Így van ez jól, barátocskám!